

UHAD

Cilt: 7 Sayı: 2

Volume: 7 Issue: 2

Yıl/Years: 2024

ULUSLARARASI HALKBİLİMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
(International Journal of Folklore Studies)

e-ISSN: 2667-4173

Yıl/Year: 7, Sayı/Issue: 2
30 Kasım/November 2024

Editör/Editor

Doç. Dr. Süleyman FİDAN

Sayı Editörü/Issue Editor

Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI

Editörler/Editors

Doç. Dr. Alim Koray Cengiz
Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR
Doç. Dr. Süleyman FİDAN
Dr. Abdullah BAYINDIR

Dil Editörleri/Language Editors

Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK (Almanca)
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ (İngilizce)
Doç. Dr. Sertan ALİBEKİROĞLU (Rusça ve Türkçe Dialektler)

Sekreterler/Secretaries

Gülbeyaz AYDOĞAN
Mehmet ÖZTÜRK

Yayın Kurulu/Editorial Boards

- Prof. Dr. Eylem ŞENTÜRK KARA (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Feyzan GÖHER BALÇIN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Irene MARKOFF (York University)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Seyhan YILMAZ (Kastamonu Üniversitesi)
Prof. Dr. Simon J. BRONNER (University of Wisconsin)
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşegül KARAKELLE (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Devrim ERTÜRK (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir-Türkiye)
Doç. Dr. Elsev Brina LOPAR (Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi)
Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hikmet GULİYEV (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü)
Doç. Dr. Muyassar SAPARNIYAZOVA (Taşkent Devlet Özbek D. ve E. Üniversitesi)
Doç. Dr. Nikos ANDRIKOS (University of Ionnina)
Doç. Dr. Süleyman FİDAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (University of Oxford)
Dr. Emre AŞILOĞLU (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Dr. Natasha SUMMER (Harvard University)

Danışma Kurulu/Advisory Board

- Prof. Dr. Aleksandre MGHEBRISHVILI (Gori Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YAKICI (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Arzu ÖZTÜRKMEN (Boğaziçi Üniversitesi)
Prof. Dr. Elçin İBRAHİMOV (Karabağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Elizabeth Libby TUCKER (Binghamton University)
Prof. Dr. Erdem ÖZDEMİR (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. F. Gülay MİRZAOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Janos SIPOS (Hungarian Academy of Sciences)
Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Meral OZAN (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Nezir TEMUR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran MALTA (Priştine Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Ruhi ERSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Rüstam SHUKUROV (University of St. Andrews)
Prof. Dr. Serpil AYGÜN CENGİZ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sevilay ÇINAR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY (Azerbaycan Bilimler Akademisi)
Doç. Dr. Galina MİŞKİNİENÉ (Vilnius Üniversitesi)
Doç. Dr. Iryna DRİGA (Kyiv Taras Şevçenko Milli Üniversitesi)
Dr. Adam VER (Eötvös Lorand University)
Dr. Kate LEACH (Dartmouth College Undergraduate Deans Office)
Dr. Razia SULTANOVA (University of Cambridge)

Kapak Tasarımı/Cover Design
Mustafa ALPYÜRÜK/Fatma ÖZCAN

İletişim/Contact

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/uhad>
uhadbilgi@gmail.com
Süleyman Fidan

Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Şehitkamil-Gaziantep

İndeksler/Indexes

MLA, EBSCO Essentials, ERIHPLUS, İSAM, ASCI, DRJI, ESJI, IDEALONLINE,
GoogleScholar, ACARINDEX, ACADEMINDEX, Türk Eğitim İndeksi, SIS Scientific
Indexing Services, CiteFactor, ResearchBib, PAPERITY, Index of Academic
Documents, Scilit.

Hakem Kurulu/Reviewers Board
(2024- Sayı 7/2)

- Prof. Dr. Ayşegül KOYUNCU OKCA (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayten KAPLAN (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Çiğdem KARA (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet IŞIK (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Prof. Dr. Melike KAPLAN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sevilay ÇINAR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Aslı BALI (Mersin Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşenur ÖZDAL (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Çiğdem AKYÜZ ÖZTOKMAK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Erhan SOLMAZ (Uşak Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatma TEKİN (Ege Üniversitesi)
Doç. Dr. Fevziye ALSAÇ (Siirt Üniversitesi)
Doç. Dr. Hakan ÇELİKTEN (Harran Üniversitesi)
Doç. Dr. Haktan KAPLAN (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail ABALI (Iğdır Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa DUMAN (Uşak Üniversitesi)
Doç. Dr. Özlem DEMREN (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Pınar ALTUNDAĞ (Ankara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Damlanur KÜÇÜKYILDIZ GÖZELCE (Recep Tayyip Erdoğan
Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Dilber TAHİROĞLU (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Emrah TUNÇ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Erdem AKIN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Gamze TOPRAK (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Dr. Harika Zöhre ERYILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi Özge CENGİZ (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan YAMAN (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi)

Amaç-Kapsam/Aim-Scope

Bilimsel ve hakemli bir dergi olan Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi-UHAD (Journal of International Folklore Studies), başta halkbilimi ve halkbilimi ile ilgili olarak edebiyat, sosyoloji, antropoloji, tarih, müzikoloji, güzel sanatlar gibi alanlardan disiplinlerarası bilimsel yayınlar üretmeyi ve bu yayınları bilim dünyasına duyurmayı amaçlar. Derginin temel amaçları arasında, Türkiye'de yapılan çalışma ve araştırmaları uluslararası platforma taşımak, çağdaş kuramsal çalışmalara alan açmak, kültürel değişimlerin günlük yaşam üzerindeki etkilerini gözlemlemek ve bu doğrultuda sürdürülebilir çalışmaları desteklemektir. Türk dünyasının veri ve ürünleri başta olmak üzere kültür bilimleri kapsamındaki çalışmaları uluslararası platforma taşımak, yeni, çağdaş, çözüm odaklı kuramsal yaklaşımlara yer vermek, kültürdeki değişim dinamiklerinin etkilerini gözlemlemek ve geleneksel çvre üzerinde yaşam ve bu doğrultuda geleceğe yönelik sürdürülebilir çalışmaların desteklenmesi ana hedefler arasında yer almaktadır.

UHAD, halkbilimi ve bu alanla ilgili olarak diğer kültür bilimleri alanlarından antropoloji, etnoloji, medya ve iletişim, müzik bilimleri, el sanatları gibi alanlarda kültürel çalışmalara bilimsel katkı sağlayan çalışmaları yayınlamaktadır. Kültür bilimi ve yönetimi, kültür ekonomisi, kültür ve halk sağlığı, kültür ve gç, kültür ve çvrimiçi dünya, kültür ve medya, kültür ve sanat, kültür ve turizm, gastronomi ile gelenekten geleceğe kültür çerçevesinde hazırlanan bilimsel kitapların inceleme ve eleştirileri da derginin yayımı kapsamındadır. Yılda iki sayı (Mayıs-Kasım) yayımlanan derginin yayın dilleri Türkçe ve İngilizcedir. Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, Creative Commons lisanslıdır ve Budapeşte Açık Erişim Politikasını uygulamaktadır. UHAD, Committee on Publication Ethics (COPE) tarafından belirlenmiş uluslararası etik kurallara uymaktadır.

Editörden...

UHAD/Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi'nin 7. cildinin 2. sayısıyla siz okuyucularımızla buluşmanın mutluluğu içindeyiz. Bu sayımızda sekiz araştırma makalesi ve iki kitap tanıtım yazısı yer almaktadır. Sayıdaki sekiz makale, halkbilimi ve halkbiliminin ilişkili olduğu bilim dalları ile halkbilimine disiplinler arası bir bakış açısıyla yaklaşan makalelerden oluşmaktadır. Hatay'da Türk halk müziği geleneğini âşıklık geleneği, türküler ve uzun havalar olarak sınıflandırıp ele alan makale Hatay'daki çok kültürlü yapının Türk halk müziği üzerindeki etkisini tespit etmektedir. Bir kadın âşık olarak "Ayşe Tekin" in şiirlerinde toplumsal cinsiyetin ele alındığı makale ise âşıklık geleneğini kadın âşıklar bağlamında değerlendirmek açısından önemlidir. "Çoklu Zekâ Kuramı Ekseninde Dede Korkut Anlatıları" başlıklı makalede Dede Korkut Kitabı'nın çok katmanlı yapısı "çoklu zekâ kuramı" ile ortaya koyulmuştur. Halk hikayelerindeki ara sözlerin ele alındığı makalede ara sözler Âşık Mevlüt İhsanî, Âşık Şeref Taşlıova ve Âşık Şevki Halıcı olmak üzere anlatıcılar bağlamında değerlendirilmiştir. Sayıda yer alan makalelerden biri olan "Geçmişten Günümüze Olgunlaşma Enstitüleri: Mardin Örneği" başlıklı makale ise Olgunlaşma Enstitülerinin; geleneği geleceğe taşıma ve sürdürülebilirlik açısından kültürü koruma yaklaşımları bağlamında dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kültürel koruma yaklaşımı bağlamında değerlendirilebilecek bir yazı da "Gönül Dağı" dizisinde yer alan halkbilimi unsurlarının tespit edildiği makaledir. "On İki Hayvanlı Takvim" in ele alınarak Kore atasözlerinde on iki hayvan imgesinin incelendiği makale de pek çok okuyucunun ilgisini çekecektir. "Kültür Alanlarından Bölgelere: İnsan Topluluklarının Antropoloji ve Coğrafya Eliyle Bölgeleştirilmesi" başlıklı makale ise bölgelendirme yaklaşımıyla kültürü anlama üzerine düşünmeye sevk edecektir.

Bu sayımızda okuyucularımızla paylaşmak istediğimiz bir gelişme yayın kurulu üyelerimizden Prof. Dr. Elçin İBRAHİMOV'un Azerbaycan Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanlığına bağlı olarak Hankendi şehrinde açılan Karabağ Üniversitesinde göreve başlamış olmasıdır. Karabağ Üniversitesinin ve hocamızın yeni görevinin Türk Dünyasına ve ilim âlemine hayırlı olmasını diliyoruz.

Gelimli gidimli bu dünyada 27 Ekim Pazar günü alanımızın duayenlerinden Prof. Dr. Dursun YILDIRIM hocamızı kaybetmiş olmanın derin üzüntüsü içindeyiz. Prof. Dr. Dursun YILDIRIM, Türk Halkbilimi alanında çalışmaları ve yetiştirdiği öğrencileriyle çığır açmış bir bilim adamı olarak dünya yolculuğunu

tamamlamıştır. Hocamıza rahmet, sevenlerine ve halkbilimi camiasına sabır dileriz.

UHAD, mayıs ve kasım aylarında yılda iki kez yayımlanan bilimsel, hakemli uluslararası indeksli bir dergidir. Yazarlarımızın makale gönderiminde derginin yayın şart ve ilkelerine dikkat etmeleri gerektiğini hatırlatmakta fayda görüyoruz. Sayımıza emek veren tüm araştırmacılara ve araştırmaların değerlendirmesinde kör hakemlik yaparak katkı sağlayan hakemlerimize teşekkür ederiz. 2024 yılının sonuna doğru yaklaştığımız bu günlerde 2025 yılının tüm insanlığa ve ilim âlemine güzellikler ve başarılar getirmesini temenni ederiz.

Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI
Sayı Editörü
30 Kasım 2024

İçindekiler/Contents

Araştırma Makaleleri/Research Articles

- 1. ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK BAĞLAMINDA HATAY'DA TÜRK HALK MÜZİĞİ.....160-179**

Turkish Folk Music in Hatay in the Context of Multiculturalism

(Araştırma Makalesi/Research Article)

İnanç ARAS ORUÇ

- 2. ÇOKLU ZEKÂ KURAMI EKSENİNDE DEDE KORKUT ANLATILARI.....180-201**

Dede Korkut Narratives in the Axis of Multiple Intelligence Theory

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Aynur KOÇAK-Tuğba MEZLİN

- 3. KÜLTÜR ALANLARINDAN BÖLGELERE: İNSAN TOPLULUKLARININ ANTROPOLOJİ VE COĞRAFYA ELİYLE BÖLGELENDİRİLMESİ.....202-214**

From Culture Areas to Regions: Regionalism of Human Societies per Anthropology and Geography

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Zeliha Nilüfer NAHYA

- 4. GELENEK TEMSİLCİSİ KADIN BİR OZANIN ESERLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYETİN İNŞASI: AYŞE TEKİN ÖRNEĞİ.....215-229**

The Construction of Gender in the Works of a Traditional Representative Female Poet: The Example of Ayşe Tekin

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Alev ÖZTÜRK MERDİN

- 5. GÖNÜL DAĞI DİZİSİNDE HALK KÜLTÜRÜ UNSURLARI.....230-249**

Elements of Folk Culture in the Series of Gönül Dağı

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Berna DİNÇ MUSLUK

6. TÜRK HALK HİKÂYELERİNDEKİ ARA SÖZLER ÜZERİNE YAPISAL BİR İNCELEME.....250-266

A Structural Analysis on Digressions in Turkish Minstrel Stories

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Hüseyin AKSOY- Meliha YEŞİLBAĞ

7. KORE ATASÖZLERİNDE 12 HAYVAN İMGESİ.....267-293

12 Animal Images in Korean Proverbs

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Seungeun KIM - Sırrı Göksel TÜRKÖZÜ

8. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE OLGUNLAŞMA ENSTİTÜLERİ: MARDİN ÖRNEĞİ.....294-321

Advanced Technical School for Girls from Past to the Present: Mardin Example

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Nesime KAYA ARPA

Kitap İncelemesi/Book Review

9. Özgen, Mutlu (2023). *Kız Kundakta Cehiz Sandıkta Tokat'ta Çeyiz & Çeyiz Sandığı Kültürü*. Çanakkale: Paradigma Akademi. 222 sayfa. ISBN: 978-625-6957-40-4.....322-328

(Kitap Tanıtımı/Book Review)

Gökhan KARABUDAK

10. Karataş, Aslı (2020). *Uyuyan Güzel Uyandı Masalların Toplumsal Cinsiyet Rollerine Etkisi*. İstanbul: Nemesis Kitap, 232 sayfa. ISBN 978-605-7649-39-3.....329-334

(Kitap Tanıtımı/Book Review)

Fatıma Betül TEPE